

XI. De Aquilis Romanis, Excerpta ex Epistola
Guil. Mulgrave, M. D. et utriusq; Societ. Reg.
Socij, ad Virum Clariss. Gisb. Cuperum, Consulem
Daventriensem.

DE Romanorum Aquila dubitas, utrum Auro Argenteove incrustata fuerit? [*veteres, inquis, eam Auream vel Argenteam faciunt totam.*] At, Amicorum optime, quis unquam veterum hoc affirmavit? Scio quidem (eruditissime Cuper) Te cum *Stemechio et Lipsio*, militiæ Romanæ scientissimis, stare. Scio *Dionem Cocceium* (1) ἌετⓄ χρυσῶς, *Arrianum* (2) Ἄελοι σέμμασα χρυσῶα de Romanis Aquilis adhibuisse. *Xenophon* etiam, de *Persis* scribens, (nam a *Persis* Aquilæ sunt acceptæ) Ἄελον τινα Χρυσῶν (3), et ἀεῖδος Χρυσῶς (4). Sed longe hæc a scopo.

Suggestum in Curia, (sic a *Floro* (5) dicitur) sive *Sellam* (ut *Suetonius* (6), & *Cicero* (7) eam appellant,) quam *Senatus Julio Casari* decrevit, totam ex Auro fieri, vix credibile est; verum potius (ut vult (8) *Buchnerus*) *auratam*, et *multo Auro obductam*. Si quis autem isthanc opinionem pertinaciter defensum iverit, *Plutarchum* (9) & *Dionem* (10) habebit adversarios; a quibus hæc eadem *Sella* Δίωρος ἐπιχρυσῶ, i. e. Auro inductus, sive obductus, in summa sui parte inauratus, dicitur: Ut, a *Suetonio* (11) [*Sedes Aurea*] & plus semel a *Cicerone* (12), *Elegan-*
U *gantarum*

(1) Lib. XL. 2) Dissertationibus *Epiictii*. (3) *Xenophon*. Anab. (4) *Pædia Cyri*, Lib. VIII. (5) Lib. II, Cap. XI. (6) De *Julio Casare*, Cap. : XXVI. (7) *Philippic*, 11, 85. De *Divinatione*: 1, 19. (8) *The-sauro Eruditionis Scholasticæ*, voce *Aureus*. Ed. *Lipsiensi*, 1692. (9) In *Cæsare*. (10) Lib. XLIV. (11) *Loco* jam citato. (12) *Locis* jam citatis.

gantium patre, qua significatione Sella hæc dicatur *Aurea*, facile sit perceptu. Domum incendio absumptam, restitutamq; *Nero* (ex auratis proculdubio Columnis, ostiorum postibus, Fenestris, et id genus alijs) *Auream* (13) nominavit, non ex Auro fabricavit.

Notum etiam est, a *Cicerone* (14) Aquilam militarem dici *Argenteam*; sed id significare [*totam eam ex Argento fieri*] non est probabile; cum in triumpho *Pompeii* magni, *Mithridatis* Currus [*Aureos, Argenteosque fuisse*] tradit *Plinius* (15). Hoscine vero totos fuisse *Aureos* opinabimur? minime gentium. Ipsa rei ratio contradicit. Quis enim nescit, Tritum hæc Metalla non pati? Quis nescit, Auri id pondus esse, ut Currus ex eo factus, quod trahi respuat, (nisi minutulus, ad Puerorum ludicra) omnino sit inutilis? *In hujusmodi dictis, non solum verborum sono, et primo eorum sensui, sed et ipsi naturæ rei consulendum*: Quæ si, in veterum Auctorum interpretatione, diligenter observetur Regula, in ijs explicandis exponendisq; usus erit profecto non exigui.

Hoc quasi filo ducti, Labyrinthum hunc ingrediamur; primoq; advertamus, *Aquilam* esse totius Legionis Insigne, fulgens, hastæ longæ extremitati affixum; ut ab Aquilifero erectum, et a militibus, (præcipue primæ Cohortis) ij vero in Legione, ut ex *Vegetio* (16) patet, Pedites mille centum quinque, Equites centum triginta duo (i. e. 1237) erant, aspectum, usui sit tanto eorum numero, in servandis ordinibus, in custodiendis intervallis, atq; adeo forma aciei retinenda. Alta ergo, et magna sit *Aquila*, necesse est, ut proposito respondeat: Primum ejus Altitudinem; et deinde Magnitudinem indagabimus.

In *Adlocutionibus*, quas *Nommi Romani* passim repræsentant, ij præcipue, quæ justæ longitudinis hastam humi defixam habent, et *Aquilam* ad perpendiculum eleva-

(13) Sueton. in *Nerone*, Cap. XXXI. (14) Oratione in *Catalinam*, Cap IX. (15) Lib. XXXIII. Cap. XII. (16) Lib. II. Cap. vi.

elevatam ; his, inquam, in Nummis, *Aquila* et *Hastæ*, cui imponitur, simul sumptarum altitudo, ad Aquiliferi altitudinem esse solet, ut 4 ad 3 ; sive in ratione sesquitertia, præterpropter. Ut in Nummis *Caij Cæsaris*, (17) et *Galbæ*, (quosex *Ære* majusculos possideo, et jam nunc in manibus habeo) alijsq; licet observare, *Galbæ* (18), *Hadriani* (19), *Gordiani*q; (20) ; quorum figuræ, prelo impressæ, extant ; et in Nummo *Othonis*, (quem etiam possideo) *Securitatem P. R.* exhibente. Dato jam Aquiliferum sex pedes altum esse, (quæ utiq; statura in istiusmodi milite *commoda* censeatur) hinc sequetur, *Aquilam* et *Hastam* simul acceptas, altas esse pedes octo. Hujus altitudinis pars minimum duodecima tribuenda est *Aquila*, cujus profunditas erit *unciarum octo*. Ex profunditate corporis hujus Aquilini, de ejus ceteris dimensionibus possumus conjicere ; et ex ijs de ejus *Pondere*. Erit pondus hujusce *Aquila*, si ex *Argento* fuerit, librarum circiter 300 *Trojan.* si ex *Auro*, 600 *l. Trojan.* At tantæ molis *Auro*, vel etiam *Argento*, *Hastæ summæ* imposito, in altum elevando ferendoq; parem, quem tandem inveniemus *Aquiliferum* ? Profecto, quod in causis antiquitus solebat dici perobscuris, *Non liquet*.

Lipsius (21) hic opponit ex *Floro*, in clade *Variana* [*Signiferum Aquilam intra Balthei sui latebras gerentem, et in cruenta palude delitentem,*] ne scil. potirentur ea hostes ; ex eoq; corpus *Aquila* non magnum esse judicat. *Balthei* latebras, quam velit ille maximas, et quidem ejus, qui vel *Garagantue* circundaretur, lubentius concederem, quam *Aviculam*, *Passerem*, vel *Rubellionem* magnitudine vix superantem (qualem *Lipsius* eam esse vult) *Aquila Romana* vires & munera præstare ; sed ut *Florus*, in alijs hujus narrationis partibus, turpissime falsus est ; (qua de re videantur *Ryckij* (22) ad *Tacitum* Animadversiones)

(17) Vide Tab. II. (18) Stewech. Comment. ad lib. III. Vegetij, pag. 271. (19) Ibi. (20) Acta Eruditorum Mensis Maij, MDCXCIII. (21) De Militia Romana, lib. IV. (22) Pag. 33.

ita quidem minime audiendus, in ea, qua de *Aquila* magnitudine adeo dissentit, tum a reliquis optimæ notæ Auctoribus, tum ab ipsa rei natura veritateq;.

Ego quidem (ut de *Aquila* fabrica, ex ejus usu, ferrem sententiam) e Ligno quodam, vel Subere, vel materia five Coriacea, five Chartacea, vel hujusmodi aliquo levitanti, Lamina five Argentea five Aurea obducto, cum Alis ejusdem Laminæ in altum expansis, & interdum Tonitru sub *Aquila* pedibus, eam fieri conjecto. Talis enim proposito responderet. *Aquilæ* parvitati immodicæ non parum favent ea, quæ de Sacello ejus, ab Auctoribus nimis obscura, neque recte satis, exhibentur. Aliqui Sacellum, & in eo *Aquilam*, Hastæ superponi volunt: Sed (ut apertissime (23) *Lipsius*) *Cave, sentias, in Hasta ipsa simile quidpiam adfuisse Templi.* Ad Castra id referendum est; in quorum principijs *Ædicula* quædam, five Templum erat, in quo, Religionis ergo, *Aquila* & Signa servabantur, adorabantur: quod ex *Herodiani* lib. iv. probatur. Hoc autem adjicere placet ὑπίσπελον, quod a *Lipso* prætermisum est, nempe ad Domos etiam privatas id referri posse videri. Ita enim (24) *Cicero* de *Catalina* [*Aquilam Argenteam, cui domi tue sacrarium scelerum tuorum constitutum fuit.*] Quod ab alijs *Aquila Sacellum, Templum, & Ædicula* fuit, *Sacrarium* id a *Cicerone* dictum, & quidem in privata Domo positum.

Hanc rem consideranti, nemo eam acu tetigisse, mihi magis videbatur, quam *Ant. Augustinus* (25), qui ita scribit, [*Legiones singula Aquilam sculptam gestabant, hastaq; impositam, Auro Argentove incrustatam.*] Quæ quidem illius verba, rem, ut opinatus sum, veram exprimentia, in Commentarium meum retuli: rectene vero, an secus, cedo quemvis arbitrum.

Tabula

(23) Commentario ad Lib. II. *Annalium Taciti.* (24) Loco jam citato.
 (25) *Dialog. III. Antiquitatum in Cappadocia.*

Fig: 1

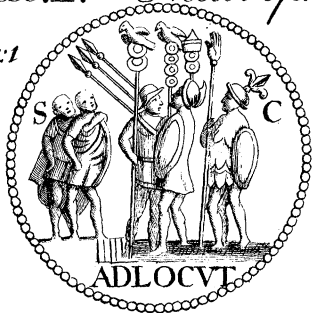

Fig: 2

Fig: 3

Fig: 4

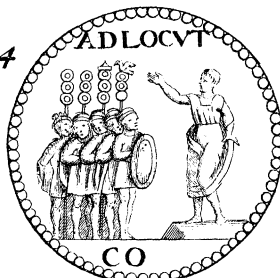
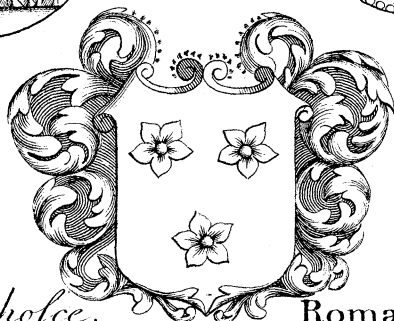
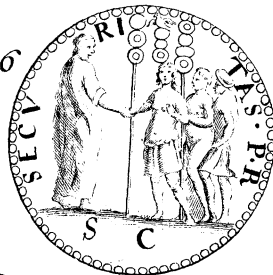

Fig: 5

Fig: 6

Nummos hosce, Romanarum Magnitudinem Aquilarum ostendentes, ære incisos, Orbi literato D. D. D. THO: DIKE, de Teslon, Armiger, πόλλων ἀντάξιος ἄλλων.

M. G. G. Sculp.

Tabula Explicatio.

I. **N**ummus *Galbae*, in altera parte habens ejus Effigiem, cum hac Inscriptione,

IMP. SER. SVLP. GALBA. CAES. AVG. TR. POT. *Vide Tab. II*

In altera *Adlocutionem*, quam hic exhibemus.

II. Nummus *Hadriani*, cujus altera facie

HADRIANVS. AVG. COS. III. P. P.

Alterâ hæc *Adlocutio*.

III. Nummus *Gordiani*: cujus altero latere,

IMP. GORDIANVS. PIVS. FELIX. AVG.

altero, quæ hic cernitur, *Adlocutio*.

Reliqui tres Nummi e meis sunt, ærei, ejusdem Magnitudinis cum Figuris; nempe

IV. Nummus *C. Caesaris*; cujus altera pars habet:

C. CAESAR. AVG. GERMANICVS. PON M TR PO.

(i. e. Pontifex Maximus, Tribunitiæ Potestatis.)

Alterâ hanc *Adlocutionem*.

V. Num-

V. Nummus alter *Galbae* ; altera parte habens

SER. GALBA. IMP. CAES. AVG.

altera, *Adlocutionem*.

VI. Nummus *Othonis*, cujus altera facie

IMP. OTHO. CAES. AVG. TR. POT.

altera, SECURITAS. P. R.

Notatu dignum est, in omnibus hisce Nummis *Aquilas* ejusdem fere altitudinis esse, nempe tres supra caput Aquiliferi circiter pedes ; unde licet conjicere, quod tamen si Hastæ, quibus superimpositæ fuerunt *Aquile*, non in Nummis omnibus exprimantur, tamen, cum in Nummis 1, 2, 3, 4, integre ad terram usq; producantur, ejusdem alias cum hisce longitudinis esse.